

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціології та управління

Т.Ф. Бірюкова

2024 р.

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СОЦІАЛЬНЕ ЛІДЕРСТВО**

підготовки бакалаврів

очної (денної) та заочної (дистанційної) форм здобуття освіти
спеціальності 231 «Соціальна робота»
освітньо-професійна програма «Соціальна робота»

ВИКЛАДАЧ: Приймак Олег Миколайович, д.і.н., професор кафедри філософії, публічного управління та соціальної роботи

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри філософії, публічного
управління та соціальної роботи

Протокол № 01 від "29" серпня 2024 р.
Завідувач кафедри філософії, публічного
управління та соціальної роботи

(підпис)

Т.І. Бутченко
(ініціали, прізвище)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

(підпис)

О.В. Маловічко
(ініціали, прізвище)

2024 рік

Зв'язок з викладачем:

E-mail: olegpriimak75@gmail.com

Телефон: 0677341654

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення);

Кафедра: філософії, публічного управління та соціальної роботи, 4 корп. ЗНУ, вул. Дніпровська, 33а

1. Опис навчальної дисципліни

Курс є необхідною складовою частиною базової теоретичної та практичної підготовки **Метою** вивчення навчальної дисципліни «Соціальне лідерство» є формування усвідомленості важливості соціального лідерства як феномену та складової соціальноорієнтованої діяльності; надання студентам необхідних знань для розуміння основних теорій соціального лідерства; розкриття особливостей неформальних відкритих, публічних управлінських відносин як особливого виду соціальних взаємин; сформуванню уявлення про особливості та завдання соціального лідерства в ХХІ столітті.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Соціальне лідерство» є: ознайомити студентів з основними традиційними та ситуаційними теоріями соціального лідерства; основоположними тезами, постулатами і концепціями, які розкривають сутність лідерства як соціального феномену; типологією стилів соціального лідерства; методами формування стилю соціального лідерства.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	3-й	3-й
Кількість кредитів ECTS	6	
Кількість годин	180	
Лекційні заняття	28 год.	7
Семінарські заняття	28 год.	7
Практичні заняття		
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	124 год.	166
Консультації	Розклад розміщення консультацій: https://sites.znu.edu.ua Кількість: 2 год. особисті – п'ятниця, з 9:00 до 11:30, IV корпус, ауд. 315; дистанційні – Zoom, за попередньою домовленістю Запис на консультації: olegpriimak75@gmail.com	
Вид підсумкового семестрового контролю:	іспит	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=4650	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Результати навчання та компетентності	Методи навчання / форми і методи оцінювання
<p>ЗК03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК06. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК16. Здатність генерувати соціальні смисли, потрібні для становлення і розвитку соціальної сфери, інтеграції України до загальноєвропейського соціального простору</p> <p>СК01. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).</p> <p>СК02. Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів.</p> <p>СК010. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.</p> <p>СК16. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи.</p> <p>СК18. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.</p> <p>РН01. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.</p> <p>РН03. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.</p> <p>РН21. Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень.</p>	<p>Опрацювання першоджерел; опитування на практичних заняттях; тестування в системі Moodle; написання есе; завдання на порівняльний аналіз; відповіді на практичних заняттях; підготовка індивідуального дослідницького завдання аналітичного характеру з презентацією його результатів.</p>

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Атрибути «Соціального лідерства» як науки

Тема 1. Вступ до дисципліни «Соціальне лідерство»

Об'єкт, предмет, мета та завдання дисципліни «Соціальне лідерство». Понятійно-категоріальна база дисципліни: еволюція дефініції «соціальне»; співвідношення понять «управління», «керівництво», «лідерство». Проблема інституціоналізації понятійної номінації «соціальне лідерство». Співвідношення понять «організаційне лідерство», «політичне лідерство», «харизматичне лідерство», «патримоніальне лідерство», «релігійне лідерство», «соціальне лідерство». Структура «соціального лідерства», як навчальної, науково-практичної та прикладної системи знань. Зв'язок дисципліни з гуманітарними, суспільствознавчими науками та складовими філософського світогляду.

Змістовий модуль 2. Методологічне підґрунтя дисципліни «Соціальне лідерство»

Тема 2. Системний підхід в соціальному лідерстві

Етапи розвитку системного підходу. Понятійно-категоріальна база системного підходу: система, структура, елемент, поведінка системи, реакція системи, мета системи, емерджентність. Системний теоретичний та прикладний підходи. Теорії систем Акоффа, Ульріха, Черчмена, Чекленда. Алгоритм дослідження соціальних систем. Соціальне лідерство як феномен та система. Лідер – послідовник в контексті системності соціальних відносин. Елементи, структура лідерських відносин. Етапи розвитку лідерських відносин

Тема 3. Когнітивний підхід в соціальному лідерстві.

Етапи розвитку когнітивного підходу. Когнітологія як метод, принцип та науковий підхід. Міждисциплінарний характер когнітивного підходу. Когнітивна парасоля та принципи її використання у міждисциплінарному дослідницькому просторі. Понятійно-категоріальна база когнітивного підходу. Алгоритм дослідження когнітивного підходу.

Соціальне лідерство як феномен та когнітивна карта. Когнітивні коридори соціального лідерства. Підходи до класифікації когнітивних стилів. Лідер – послідовник в контексті системності соціальних відносин та когнітивної стилістики. Класифікація когнітивних стилів та стилів соціального лідерства.

Змістовий модуль 3. Феноменологічний аспект соціального лідерства

Тема 4. Універсально-історичні закони ієрархії в соціальному лідерстві

Універсально-історичні закони М.Вебера. Соціальна ієрархія. Соціальні закони ієрархії: публічно-управлінський аспект. Ієрархія як система соціальних фільтрів. Феномен змін в теоріях П. Сорокіна, Т. Парсонса, П. Штомпки. Одномірні та синтетичні теорії управління змінами. Суб'єкт-суб'єктний, суб'єкт-об'єктний, суб'єкт-суб'єкт-об'єктний підходи в теорії публічного управління та управління змінами.

Тема 5. Лідерство як феномен

Управління як система та відносини. Роль лідерства в управлінні. Формальний та неформальний спектри соціального лідерства. Природа лідерства. Загальні риси, сутність та специфіка соціального лідерства.

Джерела влади та впливу соціального лідера. Джерела влади з організаційною та особистісною основою. Потреба влади, право на владу, експертна влада, влада над ресурсами, влада винагороди, влада зв'язків, влада над інформацією, харизматична влада, патріархальна влада. Лідер та менеджер. Причини, передумови балансу та дисбалансу між менеджментом та лідерством в соціальній організації.

Змістовий модуль 4. Тема соціального лідерства в одномірних теоріях управління

Тема 6. Тема соціального лідерства в роботах представників одномірних соціально-

управлінських шкіл

Виникнення та етапи розвитку управлінської науки. Одномірні та синтетичні теорії управління. Співвідношення «керівник-лідер» в працях представників одномірних шкіл.

Тема лідерства та керівництва в працях представників школи наукового управління. Лідер та керівник в дослідженнях представників школи людських відносин. Школа адміністрування та ідея формального керівництва. Діалектичний зв'язок бюрократичної діяльності та лідерства в сфері державного управління в тематиці праць представників веберіанства та неовеберіанства.

Змістовний модуль 5. Тема соціального лідерства в синтетичних теоріях управління

Тема 7. Тема соціального лідерства в роботах представників синтетичних соціально-управлінських шкіл

Передумови та причини виокремлення теми лідерства та керівництва в науковому управлінському світогляді. Тема стилістики лідерства та керівництва в теорії «ХУ» Д. МакГрегора, теорії «Z» В. Оучі та інших. Критерії, індикатори, риси вдалих та ефективних лідерів та керівників. Актуалізація питання співвіднесення лідерства та керівництва на публічній службі в працях представників синтетичного підходу в теорії управління.

Змістовний модуль 6. Теорії лідерських якостей та поведінки

Тема 8. Традиційні теорії соціального лідерства

Передумови та причини виокремлення проблематики лідерства та керівництва як окремого тренду в управлінській науці. Етапи розвитку традиційних шкіл лідерства та керівництва. Теорії лідерських якостей, лідерської поведінки, ефективного керівництва, атрибутивних якостей і рис керівника. Обрій наукової дискусії 30-50-х рр. ХХ ст.: Мічеганська та Мінесотська дослідницькі школи стилістики управління. Дослідницька група університету штату Огайо. Вкраплення публічно-управлінського аспекту в дискусію про роль вроджених і набутих якостей лідерів та керівників.

Змістовний модуль 7. Еволюція теорій ситуаційного лідерства

Тема 9. Генеза ситуаційних теорій лідерства

Сутність ситуаційного підходу в теорії управління. Континіум лідерської та керівної поведінки Танненбаума – Шмідта. Модель ситуаційного лідерства та керівництва Фідлера. Модель ситуаційного лідерства та керівництва Херсея і Бланшарда. Модель лідерства та керівництва «шлях – ціль» Хауза і Мітчелла. Модель ситуаційного лідерства та керівництва Стінсона – Джонсона. Ситуаційна модель прийняття рішень Врума – Йеттона – Яго. Порівняльний аналіз ситуаційних моделей лідерства та керівництва. Публічно-управлінський аспект ситуаційного лідерства та керівництва

Змістовний модуль 8. Стилї мотивації та соціального лідерства

Тема 10. Соціальне лідерство та мотивація до діяльності

Сутність та зміст мотивації. Теорії змісту та процесу мотивації. Потреби, мотиви та стимули. Мотивування та стимулювання в мотиваційній структурі соціального лідера і послідовника.

Сутність та зміст етнометодології та її роль в розвитку парадигми соціального лідерства. Вплив цілераціональних, атрактивних та соціально-ціннісних орієнтирів на формування статусу, іміджу та престижу соціального лідера. Концепція атрибутивного лідерства (причинно-наслідковий підхід до вивчення лідерства). Концепція харизматичного лідерства. Концепція перетворюючого лідерства, або лідерство для змін.

Тема 11. Стилї соціального лідерства. Концепції стилів управління соціальними процесами

Смутність та підходи визначення стилю управління. Співвідношення понять «Стиль управління», «стиль лідерства», «стиль керівництва». Чинники та фактори розвитку соціального лідерства в системі управлінських відносин. Проблема єдності лідерських та менеджерських якостей в особі керівника соціальної організації та публічної особи. Баланс та дисбаланс керівництва та

лідерства в соціальній організації. Фактори формування стилю управління соціальними та організаційними процесами в закладах сфери соціальної роботи. Наукові підходи до класифікації стилю керівництва. Порівняльний аналіз американського та японського стилів управління. Соціальні технології формування стилю управління.

Змістовний модуль 9. Праксеологічні засади дослідження соціального лідерства

Тема 12. Діагностика ефективності соціального лідерства

Класифікація підходів щодо діагностики та оцінки ефективності стилів управління в організації. Технологічний аспект та алгоритм діагностики системи управління в ході організаційного аудиту. Критеріальна основа діагностики соціального лідерства. Проблема оцінки ефективності та якості стилю лідерства та керівництва. Соціологічні методики оцінки ефективності стилю управління та лідерства. Анкетування, інтерв'ю, фокусована групова дискусія. Кваліметричні шкали діагностики ефективності соціального лідерства. Психологічні методики дослідження соціального лідерства.

Тема 13. Тренінгові методики розвитку соціального лідерства

Сутність та зміст тренінгових програм розвитку лідерських якостей керівника. Складові та алгоритм проведення тренінгів. Методики формування здібностей, якостей та поведінки лідерського типу. Курси перепідготовки та підвищення кваліфікації керівників соціально спрямованих закладів. Проблема оцінки ефективності тренінгових методик та курсів. Концептуальні відмінності розвивальних практик ситуаційного, атрибутивного, поведінкового, харизматичного підходів.

Змістовний модуль 10. Тема соціального лідерства в сучасній соціальній роботі в Україні

Тема 14. Актуальні проблеми соціального лідерства в Україні

Дуалізм теорії та практики стилістики управління в Україні. Характер конкуренції в бюрократичному соціальному просторі і місце в ньому феномену лідерства. Роль співвідношення рис патримоніальної, раціональної та публічної бюрократії в діалектиці державної влади сучасної України. Дихотомія політичного лідерства та публічного адміністрування. Проблема застосування іноземного досвіду в ході децентралізації в Україні: лідерський та керівний аспекти. Соціетальний зріз лідерства та керівництва.

4. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	Тема 1. Вступ до дисципліни «Соціальне лідерство»	2	0,5	щотижня
2	Тема 2. Системний підхід в соціальному лідерстві	2	0,5	щотижня
	Тема 3. Когнітивний підхід в соціальному лідерстві.	2	0,5	щотижня
3	Тема 4. Універсально-історичні закони ієрархії в соціальному лідерстві	2	0,5	щотижня
	Тема 5. Лідерство як феномен	2	0,5	щотижня
4	Тема 6. Тема соціального лідерства в роботах представників одномірних соціально-управлінських шкіл	2	0,5	щотижня
5	Тема 7. Тема соціального лідерства в роботах представників синтетичних соціально-управлінських шкіл	2	0,5	щотижня
6	Тема 8. Традиційні теорії соціального лідерства	2	0,5	щотижня
7	Тема 9. Генеза ситуаційних теорій лідерства	2	0,5	щотижня
8	Тема 10. Соціальне лідерство та мотивація до діяльності	2	0,5	щотижня
	Тема 11. Стилі соціального лідерства. Концепції стилів управління соціальними процесами	2	0,5	щотижня
9	Тема 12. Діагностика ефективності соціального лідерства	2	0,5	щотижня
	Тема 13. Тренінгові методики розвитку соціального лідерства	2	0,5	щотижня
10	Тема 14. Актуальні проблеми соціального лідерства в Україні	2	0,5	щотижня
Разом		28	7	

5. Теми семінарських занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	Тема 1. Вступ до дисципліни «Соціальне лідерство» План 1.Об'єкт, предмет, мета та завдання дисципліни «Соціальне лідерство». 2. Понятійно-категоріальна база дисципліни: еволюція дефініції «соціальне»; співвідношення понять «управління», «керівництво», «лідерство». 3. Проблема інституціоналізації понятійної номінації «соціальне лідерство». 4. Співвідношення понять «організаційне	2	0,5	щотижня

	лідерство», «політичне лідерство», «харизматичне лідерство», «патримоніальне лідерство», «релігійне лідерство», «соціальне лідерство».			
2	Тема 2. Системний підхід в соціальному лідерстві План 1. Етапи розвитку системного підходу. 2. Понятійно-категоріальна база системного підходу: система, структура, елемент, поведінка системи, реакція системи, мета системи, емерджентність. 3. Системний теоретичний та прикладний підходи. 4. Теорії систем Акоффа, Ульріха, Черчмена, Чекленда. 5. Алгоритм дослідження соціальних систем.	2	0,5	<i>щотижня</i>
	Тема 3. Когнітивний підхід в соціальному лідерстві. План 1. Етапи розвитку когнітивного підходу. 2. Когнітологія як метод, принцип та науковий підхід. 3. Міждисциплінарний характер когнітивного підходу. 4. Когнітивна парасоля та принципи її використання у міждисциплінарному дослідницькому просторі.	2	0,5	<i>щотижня</i>
3	Тема 4. Універсально-історичні закони ієрархії в соціальному лідерстві План 1. Універсально-історичні закони М.Вебера. 2. Соціальна ієрархія. 3. Соціальні закони ієрархії: публічно-управлінський аспект. 4. Ієрархія як система соціальних фільтрів.	2	0,5	<i>щотижня</i>
	Тема 5. Лідерство як феномен План 1. Управління як система та відносини. 2. Роль лідерства в управлінні. 3. Формальний та неформальний спектри соціального лідерства. Природа лідерства. 4. Загальні риси, сутність та специфіка соціального лідерства. 5. Джерела влади та впливу соціального лідера. Джерела влади з організаційною та особистісною основою.	2	0,5	<i>щотижня</i>
4	Тема 6. Тема соціального лідерства в роботах представників одномірних соціально-управлінських шкіл План 1. Виникнення та етапи розвитку управлінської науки. 2. Одномірні та синтетичні теорії управління. 3. Співвідношення «керівник-лідер» в працях представників одномірних шкіл. 4. Тема лідерства та керівництва в працях представників школи наукового управління. 5. Лідер та керівник в дослідженнях представників школи людських відносин.	2	0,5	<i>щотижня</i>

	6. Школа адміністрування та ідея формального керівництва.			
5	Тема 7. Тема соціального лідерства в роботах представників синтетичних соціально-управлінських шкіл План 1. Передумови та причини виокремлення теми лідерства та керівництва в науковому управлінському світогляді. 2. Тема стилістики лідерства та керівництва в теорії «ХУ» Д. МакГрегора, теорії «Z» В. Оучі та інших. 3. Критерії, індикатори, риси вдалих та ефективних лідерів та керівників. 4. Актуалізація питання співвіднесення лідерства та керівництва на публічній службі в працях представників синтетичного підходу в теорії управління.	2	0,5	<i>щотижня</i>
6	Тема 8. Традиційні теорії соціального лідерства План 1. Передумови та причини виокремлення проблематики лідерства та керівництва як окремого тренду в управлінській науці. 2. Етапи розвитку традиційних шкіл лідерства та керівництва. 3. Теорії лідерських якостей, лідерської поведінки, ефективного керівництва, атрибутивних якостей і рис керівника. 4. Обрій наукової дискусії 30-50-х рр. ХХ ст.: Мічиганська та Мінесотська дослідницькі школи стилістики управління. Дослідницька група університету штату Огайо. 4. Вкраплення публічно-управлінського аспекту в дискусію про роль вроджених і набутих якостей лідерів та керівників.	2	0,5	<i>щотижня</i>
7	Тема 9. Генеза ситуаційних теорій лідерства План 1. Сутність ситуаційного підходу в теорії управління. 2. Континіум лідерської та керівної поведінки Танненбаума – Шмідта. 3. Модель ситуаційного лідерства та керівництва Фідлера. 4. Модель ситуаційного лідерства та керівництва Херсея і Бланшарда. 5. Модель лідерства та керівництва «шлях – ціль» Хауза і Мітчелла.	2	0,5	<i>щотижня</i>
8	Тема 10. Соціальне лідерство та мотивація до діяльності План 1. Сутність та зміст мотивації. 2. Теорії змісту та процесу мотивації. 3. Потреби, мотиви та стимули. 4. Мотивування та стимулювання в мотиваційній структурі соціального лідера і послідовника.	2	0,5	<i>щотижня</i>
	Тема 11. Стилї соціального лідерства. Концепції	2	0,5	<i>щотижня</i>

	<p>стилів управління соціальними процесами</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та підходи визначення стилю управління. 2. Співвідношення понять «Стиль управління», «стиль лідерства», «стиль керівництва». 3. Чинники та фактори розвитку соціального лідерства в системі управлінських відносин. 4. Проблема єдності лідерських та менеджерських якостей в особі керівника соціальної організації та публічної особи. 			
9	<p>Тема 12. Діагностика ефективності соціального лідерства</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Класифікація підходів щодо діагностики та оцінки ефективності стилів управління в організації. 2. Технологічний аспект та алгоритм діагностики системи управління в ході організаційного аудиту. 3. Критеріальна основа діагностики соціального лідерства. 4. Проблема оцінки ефективності та якості стилю лідерства та керівництва. 5. Соціологічні методики оцінки ефективності стилю управління та лідерства. 	2	0,5	<i>щотижня</i>
	<p>Тема 13. Тренінгові методики розвитку соціального лідерства</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та зміст тренінгових програм розвитку лідерських якостей керівника. 2. Складові та алгоритм проведення тренінгів. 3. Методики формування здібностей, якостей та поведінки лідерського типу. 	2	0,5	<i>щотижня</i>
10	<p>Тема 14. Актуальні проблеми соціального лідерства в Україні</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дуалізм теорії та практики стилістики управління в Україні. 2. Характер конкуренції в бюрократичному соціальному просторі і місце в ньому феномену лідерства. 3. Роль співвідношення рис патримоніальної, раціональної та публічної бюрократії в діалектиці державної влади сучасної України. 4. Дихотомія політичного лідерства та публічного адміністрування. 5. Проблема застосування іноземного досвіду в ході децентралізації в Україні: лідерський та керівний аспекти. 6. Соціетальний зріз лідерства та керівництва. 	2	0,5	<i>щотижня</i>
Разом		28	7	

6. Самостійна робота

№ змістового модуля	Питання для самостійного опрацювання	Кількість годин	
		о/д.ф.	з.ф.
1	<p>1.Об'єкт, предмет, мета та завдання дисципліни «Соціальне лідерство».</p> <p>2. Понятійно-категоріальна база дисципліни: еволюція дефініції «соціальне»; співвідношення понять «управління», «керівництво», «лідерство».</p> <p>3. Проблема інституціоналізації понятійної номінації «соціальне лідерство».</p> <p>4. Співвідношення понять «організаційне лідерство», «політичне лідерство», «харизматичне лідерство», «патримоніальне лідерство», «релігійне лідерство», «соціальне лідерство».</p> <p>5. Структура «соціального лідерства», як навчальної, науково-практичної та прикладної системи знань.</p> <p>6. Зв'язок дисципліни з гуманітарними, суспільствознавчими науками та складовими філософського світогляду..</p>	10	13
2	<p>1. Етапи розвитку системного підходу.</p> <p>2. Понятійно-категоріальна база системного підходу: система, структура, елемент, поведінка системи, реакція системи, мета системи, емерджентність.</p> <p>3. Системний теоретичний та прикладний підходи.</p> <p>4. Теорії систем Акоффа, Ульріха, Черчмена, Чекленда.</p> <p>5. Алгоритм дослідження соціальних систем.</p> <p>6. Соціальне лідерство як феномен та система.</p> <p>7. Лідер – послідовник в контексті системності соціальних відносин. Елементи, структура лідерських відносин.</p> <p>8. Етапи розвитку лідерських відносин</p>	10	13
	<p>1. Етапи розвитку когнітивного підходу.</p> <p>2. Когнітологія як метод, принцип та науковий підхід.</p> <p>3. Міждисциплінарний характер когнітивного підходу.</p> <p>4. Когнітивна парасоля та принципи її використання у міждисциплінарному дослідницькому просторі.</p> <p>5. Понятійно-категоріальна база когнітивного підходу. Алгоритм дослідження когнітивного підходу.</p> <p>6. Соціальне лідерство як феномен та когнітивна карта.</p> <p>7. Когнітивні коридори соціального лідерства.</p> <p>8. Підходи до класифікації когнітивних стилів.</p> <p>9. Лідер – послідовник в контексті системності соціальних відносин та когнітивної стилістики.</p> <p>10. Класифікація когнітивних стилів та стилів соціального лідерства.</p>	10	13
3	<p>1. Універсально-історичні закони М.Вебера.</p> <p>2. Соціальна ієрархія.</p> <p>3. Соціальні закони ієрархії: публічно-управлінський аспект.</p> <p>4. Ієрархія як система соціальних фільтрів.</p> <p>5. Феномен змін в теоріях П. Сорокіна, Т. Парсонса, П. Штомпки.</p> <p>6. Одномірні та синтетичні теорії управління змінами.</p> <p>7. Суб'єкт-суб'єктний, суб'єкт-об'єктний, суб'єкт-суб'єкт-об'єктний підходи в теорії публічного управління та управління змінами.</p>	10	13
	<p>1. Управління як система та відносини.</p>	10	13

	<p>2. Роль лідерства в управлінні.</p> <p>3. Формальний та неформальний спектри соціального лідерства. Природа лідерства.</p> <p>4. Загальні риси, сутність та специфіка соціального лідерства.</p> <p>5. Джерела влади та впливу соціального лідера. Джерела влади з організаційною та особистісною основою.</p> <p>6. Потреба влади, право на владу, експертна влада, влада над ресурсами, влада винагороди, влада зв'язків, влада над інформацією, харизматична влада, патріархальна влада.</p> <p>7. Лідер та менеджер. Причини, передумови балансу та дисбалансу між менеджментом та лідерством в соціальній організації.</p>		
4	<p>1. Виникнення та етапи розвитку управлінської науки.</p> <p>2. Одномірні та синтетичні теорії управління.</p> <p>3. Співвідношення «керівник-лідер» в працях представників одномірних шкіл.</p> <p>4. Тема лідерства та керівництва в працях представників школи наукового управління.</p> <p>5. Лідер та керівник в дослідженнях представників школи людських відносин.</p> <p>6. Школа адміністрування та ідея формального керівництва.</p> <p>7. Діалектичний зв'язок бюрократичної діяльності та лідерства в сфері державного управління в тематиці праць представників веберіанства та неовеберіанства.</p>	10	13
5	<p>1. Передумови та причини виокремлення теми лідерства та керівництва в науковому управлінському світогляді.</p> <p>2. Тема стилістики лідерства та керівництва в теорії «ХУ» Д. МакГрегора, теорії «Z» В. Оучі та інших.</p> <p>3. Критерії, індикатори, риси вдалих та ефективних лідерів та керівників.</p> <p>4. Актуалізація питання співвіднесення лідерства та керівництва на публічній службі в працях представників синтетичного підходу в теорії управління.</p>	10	13
6	<p>1. Передумови та причини виокремлення проблематики лідерства та керівництва як окремого тренду в управлінській науці.</p> <p>2. Етапи розвитку традиційних шкіл лідерства та керівництва.</p> <p>3. Теорії лідерських якостей, лідерської поведінки, ефективного керівництва, атрибутивних якостей і рис керівника.</p> <p>4. Обрії наукової дискусії 30-50-х рр. ХХ ст.: Мічиганська та Міннесотська дослідницькі школи стилістики управління. Дослідницька група університету штату Огайо.</p> <p>4. Вкраплення публічно-управлінського аспекту в дискусію про роль вроджених і набутих якостей лідерів та керівників.</p>	10	13
7	<p>1. Сутність ситуаційного підходу в теорії управління.</p> <p>2. Континіум лідерської та керівної поведінки Танненбаума – Шмідта.</p> <p>3. Модель ситуаційного лідерства та керівництва Фідлера.</p> <p>4. Модель ситуаційного лідерства та керівництва Херсея і Бланшарда.</p> <p>5. Модель лідерства та керівництва «шлях – ціль» Хауза і Мітчелла.</p> <p>6. Модель ситуаційного лідерства та керівництва Стінсона – Джонсона.</p> <p>7. Ситуаційна модель прийняття рішень Врума – Йеттона – Яго.</p> <p>8. Порівняльний аналіз ситуаційних моделей лідерства та керівництва.</p> <p>9. Публічно-управлінський аспект ситуаційного лідерства та керівництва</p>	10	13

8	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та зміст мотивації. 2. Теорії змісту та процесу мотивації. 3. Потреби, мотиви та стимули. 4. Мотивування та стимулювання в мотиваційній структурі соціального лідера і послідовника. 5. Сутність та зміст етнометодології та її роль в розвитку парадигми соціального лідерства. 6. Вплив цілераціональних, атрактивних та соціально-ціннісних орієнтирів на формування статусу, іміджу та престижу соціального лідера. 7. Концепція атрибутивного лідерства (причинно-наслідковий підхід до вивчення лідерства). 8. Концепція харизматичного лідерства. 9. Концепція перетворюючого лідерства, або лідерство для змін. 	10	13
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та підходи визначення стилю управління. 2. Співвідношення понять «Стиль управління», «стиль лідерства», «стиль керівництва». 3. Чинники та фактори розвитку соціального лідерства в системі управлінських відносин. 4. Проблема єдності лідерських та менеджерських якостей в особі керівника соціальної організації та публічної особи. 5. Баланс та дисбаланс керівництва та лідерства в соціальній організації. 6. Фактори формування стилю управління соціальними та організаційними процесами в закладах сфери соціальної роботи. 7. Наукові підходи до класифікації стилю керівництва. 8. Порівняльний аналіз американського та японського стилів управління. Соціальні технології формування стилю управління. 	6	9
9	<ol style="list-style-type: none"> 1. Класифікація підходів щодо діагностики та оцінки ефективності стилів управління в організації. 2. Технологічний аспект та алгоритм діагностики системи управління в ході організаційного аудиту. 3. Критеріальна основа діагностики соціального лідерства. 4. Проблема оцінки ефективності та якості стилю лідерства та керівництва. 5. Соціологічні методик оцінки ефективності стилю управління та лідерства. 6. Анкетування, інтерв'ю, фокусована групова дискусія. Кваліметричні шкали діагностики ефективності соціального лідерства. 7. Психологічні методик дослідження соціального лідерства. 	6	9
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та зміст тренінгових програм розвитку лідерських якостей керівника. 2. Складові та алгоритм проведення тренінгів. 3. Методик формування здібностей, якостей та поведінки лідерського типу. 4. Курси перепідготовки та підвищення кваліфікації керівників соціально спрямованих закладів. 5. Проблема оцінки ефективності тренінгових методик та курсів. 6. Концептуальні відмінності розвивальних практик ситуаційного, атрибутивного, поведінкового, харизматичного підходів 	6	9
10	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дуалізм теорії та практики стилістики управління в Україні. 2. Характер конкуренції в бюрократичному соціальному просторі і місце в ньому феномену лідерства. 3. Роль співвідношення рис патримоніальної, раціональної та публічної бюрократії в діалектиці державної влади сучасної України. 4. Дихотомія політичного лідерства та публічного 	6	9

	<p>адміністрування.</p> <p>5. Проблема застосування іноземного досвіду в ході децентралізації в Україні: лідерський та керівний аспекти.</p> <p>6. Соціетальний зріз лідерства та керівництва.</p>		
Разом		124	166

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
	Експрес-опитування студентів, навчальна дискусія	Понятійно-категоріальна база дисципліни «Соціальне лідерство». Структура «Соціального лідерства», як науки.	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 5. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	3
	Практичне завдання	Практичні завдання завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ №1. Охарактеризуйте алгоритм розвитку структури «Соціального лідерства» як науки	5 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження; 4 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження; 3-2 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків; 1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу	3
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2			6
2	Експрес-опитування студентів, навчальна дискусія	Етапи розвитку когнітивного підходу. Класифікація когнітивних стилів за Маруямою. Принципи читання двомірної матриці класифікації когнітивних стилів, стилів управління, соціального лідерства	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 5. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	3

	Практичне завдання	Практичні завдання завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ; №2. Алгоритм дослідження лідерських відносин як соціальної системи	5 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження; 4 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження; 3-2 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків; 1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу	3
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2			6
3	Експрес-опитування студентів, навчальна дискусія	Джерела влади та впливу соціального лідера. Мотиваційна структура соціального лідера. Критерії класифікації стилів соціального лідерства та.	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 5. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	3
	Практичне завдання	Практичні завдання завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ; №3. Охарактеризуйте еволюцію відносин лідерства	5 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження; 4 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження; 3-2 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків; 1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу	3
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	2			6
4	Експрес-опитування студентів, навчальна дискусія	Внесок М. Вебера у розвиток теорії лідерства Внесок В. Паретто в теорію лідерства. внесок Г. Моска у розвиток теорії лідерства	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 5. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	3

	Практичне завдання	Практичні завдання завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ; №4. Охарактеризуйте принципи матричного аналізу стилів «X» та «Y» теорії Д. МакГрегора та екстраполуйте їх на сферу соціальної роботи	5 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження; 4 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження; 3-2 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків; 1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу	3
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	2			6
5	Експрес-опитування студентів, навчальна дискусія	Внесок В. Оучі у розвиток теорій соціального лідерства. Проблема лідерства в теорії 7S Проблема соціального лідерства в теорії партисипативного управління	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 5. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	3
	Практичне завдання	Практичні завдання завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ; №5. Зробіть порівняльний аналіз американського та японського стилів лідерства	5 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження; 4 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження; 3-2 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків; 1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу	3
Усього за ЗМ 5 контр.	2			6
6	Експрес-опитування студентів, навчальна дискусія	Головні положення теорії лідерської поведінки. Головні постулати теорій лідерських якостей.	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 5. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	3
	Практичне завдання	Практичні завдання завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ; №6. Зробіть порівняльний аналіз теорії лідерської поведінки та лідерських якостей	5 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження; 4 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження;	3

			3-2 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків; 1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу	
Усього за ЗМ 6 контр	2			6
7	Експрес-опитування студентів, навчальна дискусія	Принципи теорій ситуаційного управління. Принципи теорій ситуаційного лідерства.	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 5. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	3
	Практичне завдання	Практичні завдання завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ; №7. Здійсніть порівняльний аналіз теорій ситуаційного лідерства МакГрегора та Фідлера	5 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження; 4 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження; 3-2 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків; 1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу	3
Усього за ЗМ 7 контр	2			6
8	Експрес-опитування студентів, навчальна дискусія	Структура мотивів соціального лідера Структура стимулів соціального лідера Потреба влади та соціальне лідерство	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 5. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	3
	Практичне завдання	Практичні завдання завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ; №8 Охарактеризуйте мотиваційну структуру соціального лідера	5 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження; 4 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження; 3-2 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків; 1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу	3
Усього за ЗМ 8 контр	2			3
9	Експрес-опитування студентів, навчальна дискусія	Принципи використання кваліметричних шкал в діагностиці соціального лідерства Аспекти використання фокусованої групової	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 5. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	3

		дискусії в діагностиці соціального лідерства.		
	Практичне завдання	Практичні завдання завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ; №9. Охарактеризуйте потенціал соціологічної діагностики в оцінці поведінки тімлідера	5 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження; 4 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов’язані з використанням методології дослідження; 3-2 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків; 1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу	3
Усього за ЗМ 9 контр	2			6
10	Експрес-опитування студентів, навчальна дискусія	Головні елементи тренінгової програми розвитку лідерських якостей. Алгоритм тренінгової програми розвитку лідерських якостей керівника закладу сфери соціальної роботи. Спектри впливу трудового колективу на розвиток лідерських якостей тімлідера	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 5. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	3
	Практичне завдання	Практичні завдання завантажено на сайт системи Moodle ЗНУ; №10 Проаналізуйте актуальні проблеми розбудови лідерських відносин у волонтерському секторі	5 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження; 4 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов’язані з використанням методології дослідження; 3-2 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків; 1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу	3
Усього за ЗМ 10 контр	2			6
Усього за змістові модулі контр. заходів	20			60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Іспит	Тести	Питання для підготовки і тести розміщено у Moodle	1 бал за кожну правильну відповідь. На проходження тесту дається 40 хвилин і одна спроба	20
	Індивідуальне завдання	<u>Діагностика ефективності стилю лідерства у волонтерській організації у вигляді презентації PowerPoint</u> Обов'язковими елементами завдання є: 1) опис методів та розробка критеріїв оцінки ефективності стилю лідерства; 2) розробка алгоритму дослідження ефективності стилю лідерства. Розв'язання завдання передбачає: 1) заповнення матриці діагностики ефективності стилю лідерства; 2) детальний опис всіх етапів розв'язання завдання.	20-18 – наявні всі вихідні умови завдання, представлені графічний вигляд та хід всіх розрахунків з кінцевим результатом, зазначена та обґрунтована правильна відповідь на нього; 17-14 – завдання розв'язано частково; виявлена менша кількість можливостей, загроз, сильних та слабких сторін, ніж передбачають умови середовища, є логічні та/або розрахункові помилки в ході розв'язання завдання; 13-10 – недостатньо чітка структура, аргументація положень має незавершений характер, розмита конкретика 9-5 – робота неповна, містить доатстньо кількість логічних та розрахункових помилок, правильна відповідь не визначена; 4-1 – робота представлена лише вихідними умовами та декількома базовими розрахунками.	20
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)		
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна:

1. Бурмака, Т. М. Комунікативне управління : конспект лекцій для студ. першого (бакалаврського) рівня вищої освіти всіх форм навчання спец. 281 - Публічне управління та адміністрування. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 70 с. Режим доступу: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi67/0049306.pdf>.
2. Калениченко Р. А. Конфліктологія і психологія управління : навч. посіб. Київ : Компрінт, 2021. 167 с. Режим доступу: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi66/0048705.pdf>.
3. Колбіна Л. А. Менеджмент соціальної роботи : навч. посіб. Одеса : Букаєв Вадим Вікторович, 2017. 406 с. Режим доступу: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi59/0044069.pdf>.
4. Косенко Н. В. Управління командою проекту : опорний конспект лекцій для студентів магістратури всіх форм навчання за спец. 073 - Менеджмент і 122- Комп'ютерні науки освітньої програми «Управління проектами». Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. 116 с. Режим доступу: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi67/0049260.pdf>.

Додаткова:

1. Бірта Г. О., Бургу Ю. Г. Методологія і організація наукових досліджень. К. : Центр учбової літератури, 2014. 142 с.
2. Захарчин Г.М. Корпоративна культура: навч. посібник. Львів : Новий Світ, 2011. 342 с., с. 122
3. Капська А. Й. Соціальний супровід різних категорій сімей та дітей : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 231 с. 130,00.
4. Кісіль З. Р. Основи управління : посібник. Львів : Львівський ДУВС, 2021. 232 с. Режим доступу: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi67/0049066.pdf>.
5. Корпоративна культура : навч. посіб. / Г. М. Захарчин, Н. П. Любомудрова, Р. О. Винничук, Н. В. Смолінська. – Львів, 2011. 317 с. Режим доступу: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Shavkun/0039632.pdf>.
6. Крушельницька О. В. Методологія і організація наукових досліджень: Навчальний посібник. К. : Кондор, 2003. 192 с.
7. Лі Ц. Лідерські якості менеджерів: вектори успіху : монографія. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 184 с. Режим доступу: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi56/0042111.pdf>.
8. Лугова В. М. Основи самоменеджменту та лідерства : навч. посіб. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 211 с. Режим доступу: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi59/0043971.pdf>.
9. Масюк О. П. Менеджмент соціальної роботи : курс лекцій для здобувачів ступеня вищ. освіти бакалавра напряму підгот. «Соціальна робота». Запоріжжя : КСК-Альянс, 2017. 96 с.
10. Приймак О.М. Ідея політичного лідерства у козацькому літописі. *Нова парадигма. Альманах наукових праць*. Запоріжжя: типографія ЗЦНТІ, 2003. □ Вип. 32. □ С. 26-32.
11. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ : Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с. Режим доступу: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi67/0049446.pdf>.
12. Сурмін Ю.П., Туленков Н. В. Теорія соціальних технологій: посібник для вузів. К.: МАУП, 2004. 608 с.
13. Туленков М.В. Концептуальні засади організації сучасного менеджменту. Київ-Ніжин: Рондо, 2006. 312с.
14. Управління діяльністю соціальних служб : метод. посіб. ПРООН в Україні, Проект «Підтримка реформи соціального сектору в Україні». Київ : К.І.С., 2013. 178 с. Режим доступу: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Masuk/0045202.pdf>.
15. Хапілова В.П. Психологія формування конкурентоздатності майбутніх менеджерів організацій. Запоріжжя: Просвіта, 2007. 220 с.
16. Юкіш В. В. Вплив корпоративної культури підприємства на формування лідерських якостей керівника. *Аграрна економіка*. 2010. № 1-2. С. 103-109.
17. Anastas, J. W. Teaching in social work : an educator's guide to theory and practice. Second edition. New York : Columbia University Press, 2022. 321 p. Access mode: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi67/0049434.pdf>.
18. Borg-Laufs M. The Functional Analysis of Behavior : A Practical Guide for Psychotherapy, Social Work, and Counseling. Wiesbaden : Springer, 2022. 47 p. Access mode: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi67/0049431.pdf>.
19. Ross B. Writing Skills for Social Work Student. London : Red Globe Press, 2021. 244 p. Access mode: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi67/0049429.pdf>.
20. Todd S. Community Practice and Social Development in Social Work / S. Todd, Julie L. Drolet. Sydney : Springer, 2020. 481 p. Access mode: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi67/0049430.pdf>.

Інформаційні ресурси:

1. Брич В. Я. Креативний менеджмент : підручник. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 220 с. Режим доступу: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi59/0043945.pdf>.
2. Гнеденко М.В. Модель лідерських компетенцій. 2012. № 12. с. 53-53. Режим доступу: <http://www.toptechnologies.ru/ru/article/view?id=31148>
3. Гуторова О. О. Територіальне управління : навч. посіб. Харків : ХНАУ, 2017. 261 с. Режим доступу: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi59/0043347.pdf>.
4. Довгань Л. Є. Управління проектами : навч. посіб. Київ : КПІ, 2017. 420 с. : іл., табл. Режим доступу: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi61/0045690.pdf>.
5. Мороз О. С. Стратегічне управління людськими ресурсами : навч.-метод. посіб. для здобувачів ступеня вищ. освіти магістра зі спец. «Економіка» за освіт.-проф. програмою «Інформаційна економіка». Запоріжжя : ЗНУ, 2020. 171 с. Режим доступу: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/ZII/metodychky/2020/0044906.docx>. – 66.33.
6. Щербина-Яковлева О. Ю. Менеджмент соціокультурної діяльності як напрям наукового та технологічного знання . Суми : СумДУ, 2019. 249 с. Режим доступу: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi59/0044050.pdf>.

10. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску.

Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності. Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення.

Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу). Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем. Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел: Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті. Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття. Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

За бажанням студентів результати проходження курсів підвищення кваліфікації, стажувань, онлайн-курсів, тощо можуть бути зараховані у якості результату засвоєння відповідного змістового модулю дисципліни.

Комунікація. Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle. Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у Zoom та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу ngml@ukr.net. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2024-2025 рр.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою:
<https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ:** <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wz3lu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методик проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса:

v_banakh@znu.edu.ua Гар

яча лінія:

(061) 227-12-76

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ.

Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):

<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>